

Hogyan tovább, vadászati turizmus?

Foto: Blaumann Ödön

A vadászati turizmus az idegenforgalom speciális része, amelynek a vidékfejlesztésben betöltött szerepe igen jelentős lehet(ne). Egyrészt, mert a vadászati tevékenység tipikusan a vidékhez kötődik, másrészt mert nem csak és kizárólag a vadgazdálkodó, hanem az ott található vendéglátó egységek (vendég-ház, étterem, szálloda, egyéb szórakozóhely), valamint rekreációt szolgáló létesítmények (termálfürdő, wellness-szálloda), illetve egyéb turisztikai látványosságok, idegenforgalmi attrakciók is – közvetve vagy közvetlenül – részesülnek a vadászturizmusból származó jövedelemből.

folytatás

Az évente mintegy 25 ezer külföldi vadászturista a Magyarországra egyéb idegenforgalmi céllal látogató vendégek számához viszonyítva nem számottevő, mégis a minőségi turizmus egyik meghatározó szereplője, ugyanis az átlagos költségekhez viszonyítva nagyságrendekkel nagyobb összeget költ el rövid itt tartózkodása alatt. Az egy turistára eső átlagos 220-230 eurós költséggel szemben, az egyik vezető vadászatszervező irodánál 3200 euró bevételt regisztrálnak átlagosan egy-egy külföldi vendég után.

Európa keleti részének egyik leggyorsabban elérhető, jól megközelíthető vadászati célországa Magyarország. A fejlődő infrastruktúra révén – elsősorban a nyugat-magyarországi autópályák és autóutak, illetőleg a vidéki nemzetközi repterek – gyakorlatilag az ország bármelyik régiójába gyors és kényelmes utazási lehetőséget biztosítanak. Ennek ellenére a korábban kialakult pozíciókat kezdjük elveszíteni. A piacvezető státuszunk elsősorban a jelentős mértékben felduzzasztott, világviszonylatban is kiemelkedő minőségű vadállománynak volt köszönhető, ami lehetővé tette, hogy a külföldről érkezett vadászvendég viszonylag rövid idő alatt, nagy biztonsággal ejthette el az általa kívánt számú és elvárt minőségű vadat. A kilencvenes évek elejétől csökkent a vadállomány mennyisége, s egyre nagyobb szerepet kap a színvonalas kiszolgálás. A fokozódó és élesedő konkurenciaharcban, ma már lassan egyedül ezzel tudunk a környező országok fölé kerekedni. A szomszédos, vadászati vonzerőiket és adottságaikat tekintve azonos – vagy akár jobb – feltételekkel rendelkező közép-európai országok rendkívül erős versenytársaként jelentek meg. Ráadásul nagymérvű állami szerepvállalással és innovációval folyamatosan fejlesztik az idegenforgalmi szolgáltatásaik színvonalát, alternatívát nyújtva ezzel azoknak a fizetőképes nyugat-európai vendégeknek, akik korábban szinte kizárólag Magyarországra jöttek vadászni.

A tapasztalatok szerint a vendégvadászok a vadászaton kívül más szolgáltatást is igényelnének, s ha ennek az infrastruktúrája ki lenne épülve, szívesen érkeznének családostul vadászkirándulásukra. A városnézés, kulturális programok, kiállítások, sport,

kerékpározás, lovaglás, horgászat, különféle fesztiválok, valamint az egészségmegőrzés (gyógyfürdő, szépségápolás) vadászati turizmusba való bekapcsolásával bővíthetne a paletta – és nőhetne a jövedelmezőség is, nem beszélve arról, hogy az év jelentős részében kihasználatlan infrastrukturális háttér (például a vadászház) felesleges kapacitásának egy része leköthető lenne. A jelenleg is családostól érkező vadászturistákra azonban egyelőre az erős területi koncentráltság jellemző (Budapest és a Balaton környéke a legkeresettebb), hiszen a szabadidő eltöltésére alkalmas, idegenforgalmi szempontból jelentős vonzerőt képező létesítmények leginkább ott találhatóak. További problémát jelent, hogy a családostól vadászturizmus gyakorlatilag csak az őzbakvadászatot érinti, mert a vadászati főidény (bőgés, barcogás, vaddisznóhajtás, apróvadvadászatok) a tanítási idővel átfedésben van.

Fontos megjegyezni, hogy a bérvadásztatás szerződéses megállapodáson alapuló üzletszerű gazdasági-vállalkozási tevékenységnek minősül. Ha a vadászatra jogosult a vadászati szolgáltatás mellé csak egyféle szolgáltatást nyújt (pl. szálláshelyet biztosít, de étkezést nem ad), akkor nem kell vadászatszervező (utazásszervező) irodával szerződnie. Minden más esetben igen!

A vadászatra jogosult bizományi szerződést köt a vadászatszervezővel a bérvadászok közvetítéséért. A vadászatszervezőt bizományosi díj, jutalék illeti meg, ami általában az elejtett vad árának 8-18 százaléka, esetenként azonban több is lehet.

Apróvadra és őzbakra az Alföldön döntő többségben az olaszok és a spanyolok vadásznak

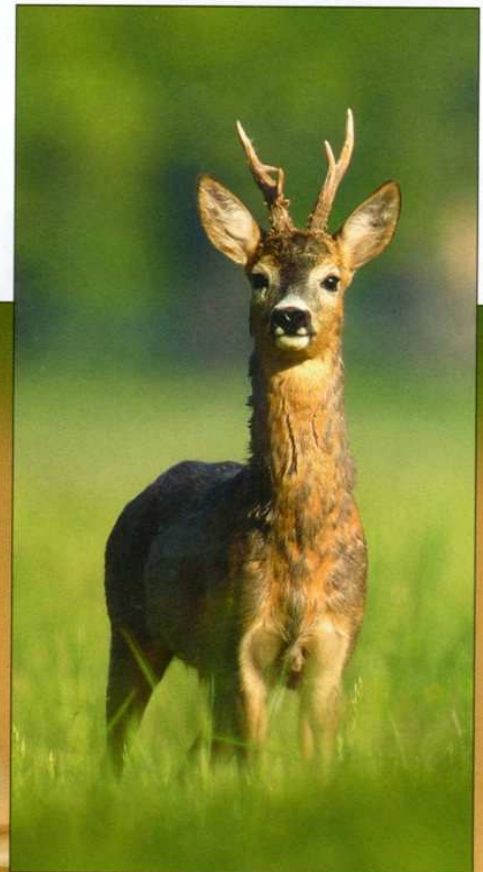

FOTO: KRIZÁK ISTVÁN

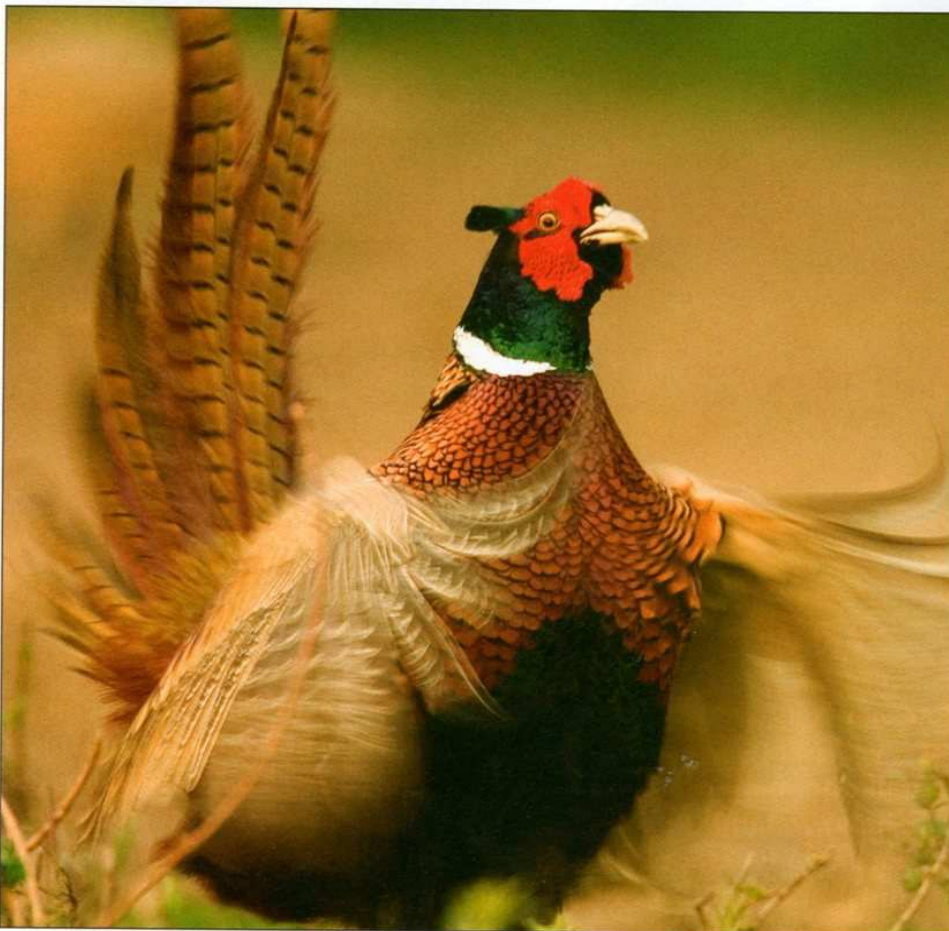

FOTO: SZERENCSI GÁBOR

A vadászatszervező irodák az agrárágazathoz tartozó mikro- vagy kisvállalkozások közé tartoznak, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium felügyeli tevékenységüket, létrehozásukhoz a GKI és az Országos Idegenforgalmi Bizottság engedélye szükséges. A vadászatszervező irodák a hazai minőségi turizmus egyik vezető ágazatát képviselik, mégsem részesülnek állami támogatásban, mert túlságosan speciális utazási szolgáltatónak számítanak. A vadgazdálkodás kimaradt az olyan fejlesztési célokból, mint amilyen a Nemzeti Turisztikai Program, és – a lovas- és borturizmustól eltérően – nem rendelkezik a kormány, illetőleg az Országgyűlés által elfogadott nemzeti stratégiával sem.

A jelenlegi piacon szereplő mintegy 1100 utazásszervező irodából körülbelül 120 vállalkozás tevékenységi körében van utalás a vadászatszervezői tevékenységre. Ennek ellenére nyugodtan kijelenthető, hogy nagyjából 20 vadászatszervező iroda produkálja az éves bérvadászati árbevétel döntő hányadát (80 százalékát), akik között meglehetősen éles verseny folyik a vendégekért. Mégis sokan gondolják úgy, hogy vadászatszervezőkből túlkínálat van a piacon, ráadásul alaposan felhígult a szakma. Az adott vállalkozás éppen ezért a kínálati piacon – csökkenő összkérés mellett – csak jobb minőségű vagy alacsonyabb árú szolgáltatással tudja a vendégei számának emelésén keresztül piaci pozícióját megtartani.

A vendégkör az utóbbi évtizedben jelentősen átalakult, a legtöbb fizető bérvadász azonban még mindig a német nyelvterületről érkezik hazánkba, de dinamikusan növekszik a mediterrán térségből beutazó turisták száma is. A különbségek leginkább a területi megoszlásban fordulnak elő, a nyugati országrészt – elsősorban nagyvadászati céllal – az osztrákok és a németek, valamint a dánok, hollandok keresik fel, míg apróvadra és őzbakra az Alföldön döntő többségben az olaszok és a spanyolok vadásznak. Újabban megfigyelhető a nagyterítékű - akár vadaskerti - vaddisznóvadászatok iránti fokozódó kereslet, főleg a spanyolok, illetőleg az olaszok körében.

A jelenleginél jóval több vadászati lehetőséget lehetne értékesíteni az Egyesült Államokban és a skandináv országokban, ám ehhez erőteljesebb reklám- és marketingstratégiára lenne szükség. A tengeren túli vadászok általános vélekedése, hogy túlon túl drágának találják minket, és nem ismerik a „trófea-rendszerünk” adta hatalmas árkülönbségek okait sem. Ha belegondolunk, hogy annyi pénzért, amennyiért Magyarországon egyetlen 8-9 kilogrammos gímbika löhető, Afrikában egy varacskos disznóból és 3-4 antilopfajból álló csomagot is le lehet kötni... Ráadásul, az amerikaiak a „darab-darab” szerinti fizetéshez vannak szokva, azaz számukra mellékes az agancs minősége, és árban nincs differencia szarvas és szarvas között. Talán az sem mellékes, hogy az amerikai vadászati rendszer a gyors sikert tartja szem előtt, ami egy afrikai farmon gond nélkül biztosítható, nálunk viszont nem garantálható egy kimenetel alkalmával több vad elejtési lehetősége.

A bérvadászok a felgyorsult életvitel következtében manapság jóval kevesebb időt töltenek Magyarországon és rövid, 2-3 napos vadászatok során kénytelen a vadászatra jogosult mindent megtenni annak érdekében, hogy eredményesen távozzon a vendég. Egyéni vadászatoknál éppen ezért a könnyebben elejthető ígéretes fiatalabb és középkorú egyedek elejtésére is rábólint a vadász, hiszen a fizetővendéget vad nélkül nem lehet elengedni, mert súlyos – akár a fennmaradást veszélyeztető – bevételektől eshet el a vadászatra jogosult. A sikertelen vadászat káros hatásairól nem is beszélve, hiszen negatív élményét követően nem biztos, hogy az újfent visszatér, és itt költi majd el a pénzét.

Manapság gyakran találkozunk olyan nézetekkel, hogy nincs szükség a nehezen megtalálható, nagy kockázattal vadászatható, kiemelkedően nagy trófeával rendelkező szarvasbikákra. Ezzel szemben mind nagyobb igény jelentkezik a középkategóriás trófeasúlyúakra. Ennek a szemléletnek a gyakorlati megvalósulását az általános szerződéses „pausz” csomagvadászatok elterjedése jelzi.

FOTO: Blaumann Ödön

A felsoroltakon kívül a remélt fejlődésnek gátat vethet a virágzó feketegazdaság, a „saját zsebre” történő vadásztatás, a „sötétzöld” mozgalmak erősödő vadászatellenessége, valamint az egész világon tapasztalható gazdasági válság is. Szintén káros hatásokkal jár a mind szélesebb körben alkalmazott trófeamanipuláció, amely – ha záros határidőn belül nem választják szét a szabad területen és zárt kertekben elejtett vad trófeájának bírálati eredményeit – jelentős keresletcsökkenést fog eredményezni. A problémák forrása közt kell említeni még a megfelelő színvonalú szálláshelyek alacsony számát, a nyelvismeret hiányát, valamint a szállás és az étkezési szolgáltatás minőségéhez mérve az aránytalanul magas árképzést.

A magyar államnak a vadászati turizmus fejlesztésében hangsúlyosabb szerepet kellene vállalnia, a kisebb térségekben szükséges volna az idegenforgalmi, valamint a vadgazdálkodási terület szakembereinek együttműködése, és egy közös turisztikai stratégia kialakítása.

NÉMETH ZOLTÁN
zoltannemeth.hunter@gmail.com